

TALLINNA EHITUSKOOL

Mööbli restaureerimine

PORTFOLIO

Koostaja: Marit Lond MR21s

Juhendaja: Margus Sildre

Sven Aunaste

Tallinn 2023

SISUKORD

1. ÕPPEKAVA.....	3
2. TÖÖPROOVID	4
3. PRAKTIKA 1	5
3. PRAKTIKA 2	6
4. RESTAUREERITUD ESEMED.....	7
4.1. Lõputöö.....	7
4.2. Kapp	16
4.3. Taburett.....	22
4.4. Tool.....	28
4.3. Tool.....	33

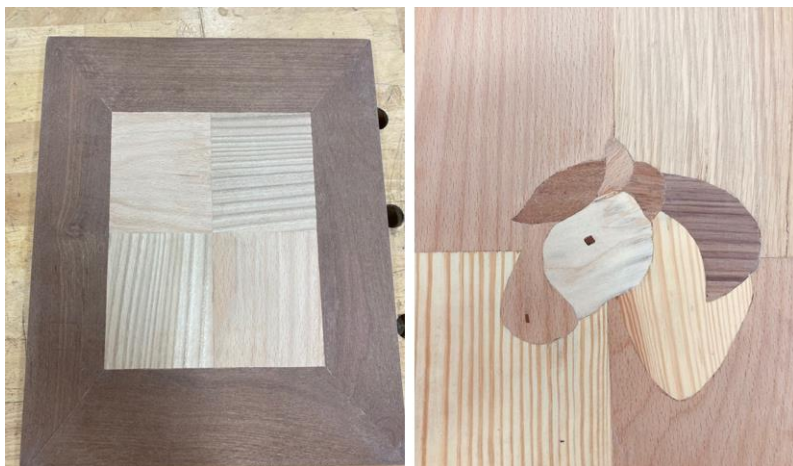
ÕPPEKAVA

Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	Põhiõpingud	Õppekava läbitud
Materjalide juurdeldõikus ja õmblemine	Põhiõpingud	Õppekava läbitud
Mööbli polstri restaureerimine	Põhiõpingud	Õppekava läbitud
Puidu lõiketöötlemine	Põhiõpingud	Õppekava läbitud
Puitmööbli restaureerimine	Põhiõpingud	Õppekava läbitud
Sissejuhatus mööblirestaatori eriala õpingutesse	Põhiõpingud	Õppekava läbitud
Intarsia koostamine	Valikõpingud	Õppekava läbitud
Mööbli pindade vineerimine	Valikõpingud	Õppekava läbitud
Puidulõigete valmistamine ja parandamine	Valikõpingud	Õppekava läbitud
Praktika		Õppekava läbitud

TÖÖPROOVID

Intarsia

Erinevad puiduliigid

Puidulõiked

Peitlitöö

PRAKTIKA 1

Punto Restauro Mobili di Francesco Iannaci

Vana kummuti ja kapi restaureerimine. Kogemus restaureerimisprotsessist algusest lõpuni. Peitliga, hõõvliga ja freesiga tööoskuste juurde õppimine.

Mööbli puhastamine, uued sahtlipõhjad vineerist, sahtlipõhjadele uued sooned freesiga, uue kummutijala valmistamine

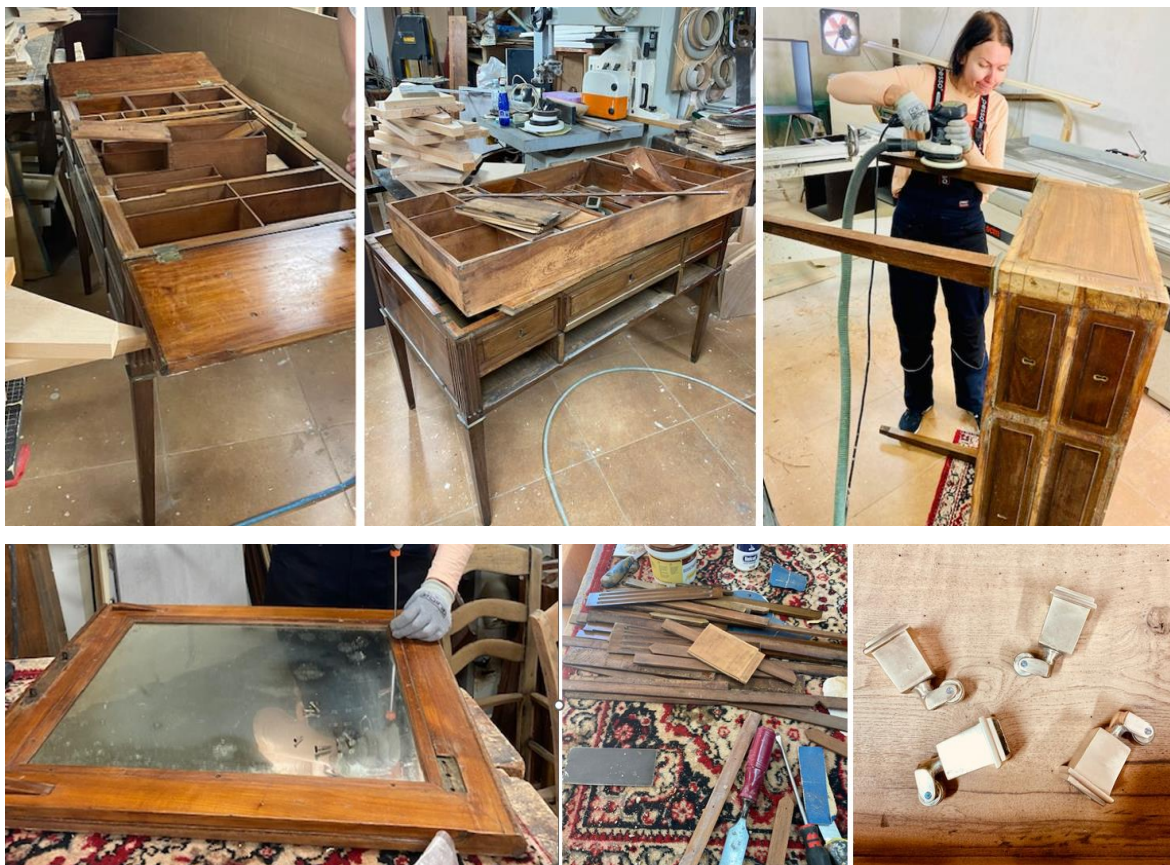

PRAKTIKA 2

Restauro Mobili

Filippo Di Mase

Kirjutuslaua restaureerimine. Tööprotsessi käigus uued oskused erinevate lihvimistehnikate ja metallosade restaureerimise osas.

ROKOKOO TOOLI RESTAUREERIMINE
LÕPUTÖÖ

Koostaja: Marit Lond
Juhendaja: Margus Sildre, Sven Aunaste
Rühm: MR21s

Tallinn 2023

Toolilugu

Tool on pärit Euroopast, toodud Austriast ja mina ostsin tooli Võru antiigiärist. Tool jäi antiigipoes silma, kuna eristus kattekanga poolest, huvitav gobelään, mis tegi tooli võrreldes muu kaubaga olemuselt väärakaks ja vanaks. Tool tundus esmavaatlusel kasutamiseks sobilik ja leidis kasutust kodus esikutoolina. Kangas oli siiski väsinud ja rebenenud, nii otsustasin teha kanga vahetuse, millest kujunes aga põhjalikum restaureerimine.

1. Objekti andmed:

Nimetus	Rokokoo tool
Autor	Teadmata
Dateering, stiilimääratlus	19.sajand
Materjal	Pöök, viimistletud tume pähkel (?) peitsiga, kattekiht - shellak
Tehnika	Puidutöö, polster
Mõõtmed	92cm kõrgus, 50cm sügavus ja laius, 42cm kõrgus
Omanik	Marit Lond
Tähis	Puudub

2. Restaureerimisülesanne

Eesmärk vahetada katteriie, teha spooniparandused, puiduosa parandused (fikseerida jalad, seljatugi)

TOOL	KIRJELDUS	SEISUND
Puit	Pöök	Suuremad kahjustused puuduvad
Konstruksioon	Toolikonstruktsiooni tapid nii põhja kui ka seljatoe osas liiguvad	Toolipõhja ja seljatoe vahelised tapid osaliselt murdunud. Seljatoe ülemise osa tapid väsinud, seljatugi liigub, praod sees
Viimistlus	Tumepruun peits kaetud shellakiga	Lakk kulunud. Proovimisel lapi ja piiritusega sai tuvastatud, et tegu on shellakiga
Spoon	Pöök	Külgedele liimitud spoon vajab spooniparandusi

3. Restaureerimiskava

	TÖÖ	TUNDIDE ARV	HIND	MATERJALID JA VAHENDID	KOGUS	HIND (EUR)
Puidutöö	1. Seljatoe ja tooli tagumiste jalgade parandus tappidega	4	40	Akutrell, kondiliim, puidust tapid, pitskruvid, liivapaber 180, liivapaber 400, peitel, vaibanuga		1, 2, 1, 1
	2. Seljatoe fikseerimine ja pingutamine. Seljatoe ülemise osa parandus puidust tappidega	6	40	Jäme linane nõör, puidupulgad. Akutrell, kondiliim, puidust pulgad, pitskruvid, jaapani saag, peitel, liivapaber 180, liivapaber 400 vaibanuga		2, 1, 1
	3. Spoonisiilide kasutamine seljatoe ülemise osa pragude täitmiseks	1	10	Mahagon spoon, kondiliim, vaibanuga, pitskruvid, liivapaber 400		1, 1
	4. Spooniparandused	1	10	Mahagon spoon, kondiliim, vaibanuga, pitskruvid, liivapaber 400		1, 1
Viimistlus	1. Vana viimistluse määramine, tooli puhastamine	4	40	Tehniline piiritus	0,1l	1
	2. Tooli uus viimistlus	4	40	Tume pähkel (Herdins Äkta nr65) veispeits, värnitsa-tärpentiini lahus (1:1), naturaalne shellak	0,1l, 0,1l, 0,1l	1, 1, 10
Polsterdus	1. Vana polsterduse eemaldamine	2	20	Naelatangid, väike sõrgkang, näpitsad		
Põhi	2. Vedrudele uue jutevöö paigaldus, vedrude fikseerimine põhja alt	2	20	Jutevöö, naelad, haamer, jutevöö pingutus vahend, linane nõör, pitsinõel	2m	
	3. Mitkali paigaldus	4	40	Mitkal, klambripüstol (klambrid 0,8), käärid, näpitsad	0,5m2	

	4. Uue kanga paigaldus, vatiin kanga alla, nurkadesse vatiini tugevdamiseks, paela liimimine	4	40	Kangas, klambripüstol (klambrid 0,8), vatiin, pael, käärid, näpitsad, mõõdulint, paelaliim	0,5m2, 2m	2
Seljatugi	1. Vana polstri eemaldus	2	20	Naelatangid, väike sõrgkang, näpitsad		
	2. Kanga paigaldus, Vana juteriide paigaldus	1	10	Kangas, klambripüstol (klambrid 0,6), vana peenike juteriie, käärid, näpitsad		
	3. Vana polstri täitmine hobujõhviga, kandi läbiõmblemine ja pingutamine, juteriidega katmine	4	40	Jäme jute riie, hobujõhv, kanepist nõör, nõel, nõõpnõelad, klambripüstol (klambrid 0,8), käärid, näpitsad	0,5m2, 6m	1, 1
	3. Mitkali paigaldus	4	40	Mitkal, klambripüstol (klambrid 0,8), käärid, näpitsad	0,5m2	2
	4. Uue kanga paigaldus, alla vatiin, nurkade täitmine vatiiniga, paela liimimine	4	40	Kangas, klambripüstol (klambrid 0,8), käärid, näpitsad, nõõpnõelad, pael, mõõdulint, paela liim		4
KOKKU		47	470			36

4. Planeeritavad tööd:

1. Ettevalmistus, tooli seisukorra hindamine ja dokumenteerimine
2. Viimistluse tuvastamine piirituselahusega. Puhta lapi ja piiritusega hõõrudes muutus lapp kangeks, mis näitas et kattelakk lahustub piiritusega. Tooli puhastamine piirituse ja lapiga
3. Pealisriide eemaldus tooli põhjalt, polstri eemaldus tooli seljatoelt
4. Vedrupaelte eemaldus põhja alt. Seljatoe seotiste parandus, akutrelliga puuritud aukudesse puittüüblite liimimine, sellega puiduosa tugevdamine.
5. Seljatoe puitosa liimimine, nõörpingutus

6. Uute jutepaelte panemine põhja alla, vedrude õmblemine, fikseerimine põhja alt
7. Spooniparandused külgedel, lahtise spooni liimine
8. Seljatoe ülemise osa seotiste parandus. Akutrelliga puuritud aukudesse puittüüblite liimimine, puitosa korrastus (lihvimine)
9. Vesipeitsi (tume pähkel nr 65) ja tärpentiin-linaõli lahusega katmine
10. Seljatoele katteriide ja olemasoleva juteriide kinnitamine ja pingutus.
Olemasoleva polstri täitmine hobujõhviga ja paksu juteriidega kinnitamine seljatoele ning läbiõmblemine ja pinguldamine.
11. Mitkali kinnitamine
12. Vatiini ja pealiskanga kinnitamine ja pingutamine
13. Lakkimine, naturaalne vahavaba shellak
14. Paela õmblemine

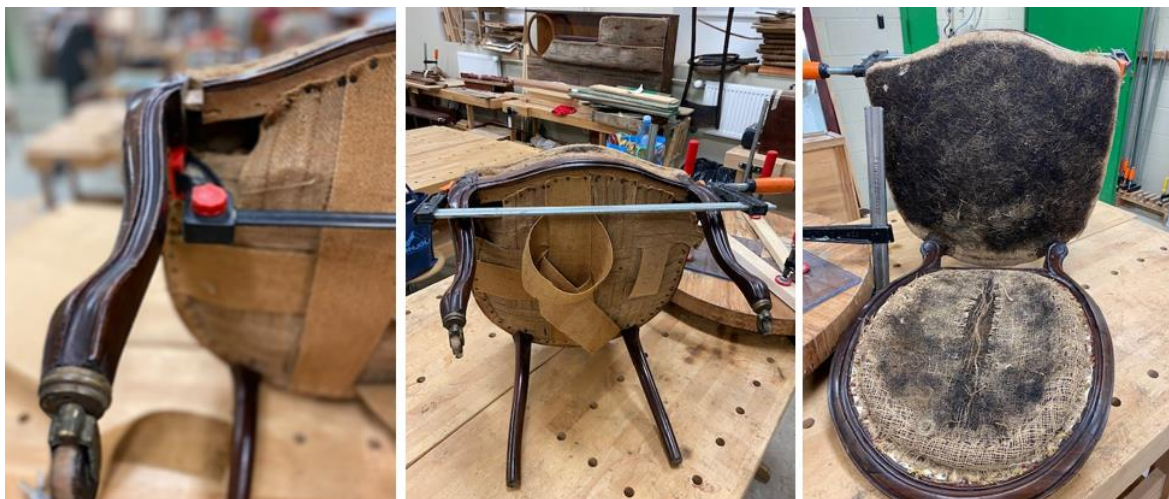
5. Tehtud tööd

Toolil puhastamine tehnilise piiritusega, vana laki eemaldamine. Puitosade ülevaatus, spooniparandused külgedel, lahtise spooni liimimine.

Katteriide eemaldamine, seljatoelt katteriide ja polstri eemaldamine, kuna katteriide oli määrdunud seljatoe tagant ja põhjal olev riie oli katki

Tools põhja lahti võtmine, et saaks uued tüüblid põhja alt seljatoe kinnitamiseks lisada.
Põhja ja seljatoe parandus puidutüüblitega.

Tools seljatoe konstruktsioon lahti võtmise käigus hakkas logisema, küljed said liimitud

Uute jutepaelte kinnitamine, vedrude fikseerimine.

Puitosade ülevaatus, spooniparandused külgedel, lahtise spooni liimimine.

Tooliraami katmine vesipeits tume pähkel ja värnits-linaõliga.

Põhjale mitkali, vatiini ja katteriide panemine, nurkade tugevadmine vatiiniga, kinni klammerdamine

Seljatoe parandus spoonisiiliga. Polstri panekuga siiski seljatoe ülemine osa nihkus paigast ja tuli panna tugevuseks puidust tüüblid. Pikemate tüüblite eemaldamine jaapanisaega, peitliga tooli seljatoe kandi seest puiduotse eemaldamine, viimistlus peenikese lihvpaberiga ning peitsimine tumepähkel vesipeitsiga

Seljatoepolstri parandus, hobujõhviga täitmine, kinnitamine paksema juturiidega tooliraamile, kandi läbiõmblemine kanepiniidiga ja pingutamine

Lakkimine shellak naturaalse vahavaba lakiga ja paela valik ning paela liimimine

Kokkuvõte

Tool puhastatud, parandatud ja ajastutruult viimisteletud. Tool läheb igapäevasele kasutusele esikutoolina.

KAPP

1960ndad kapi restaureerimine

Koostaja: Marit Lond

Juhendaja: Margus Sildre, Sven Aunaste

Rühm: MR21s

Tallinn 2022

Kapi lugu

Kapp on pärit Eestist, Tapurla külast. Maamaja ostuga tuli kaasa sisustus. Kapp oli seisnud kütmata ja niiskes majas mõned aastad. Kapi pealisplaat oli kahjustatud ja kulunud. Soov oli kapp korda teha, et võtta kasutusele selles majas, kus ta oli asunud aastakümneid.

1. Objekti andmed:

Nimetus	1960-1970ndatel Eesti Vabariigi aegse funkstiili nõukogude aegne jäljend
Autor	Teadmata
Dateering, stiilmääratlus	20.sajand
Materjal	Kask, kasespoon, viimistletud lakiga
Tehnika	Puidutöö
Mõõtmed	60cm kõrge, 50cm sügav, 50cm lai
Omanik	Marit Lond
Tähis	Puudub

2. Restaureerimisülesanne

Eesmärk vahetada pealmine osa, teha spooniparandused ja uus viimistlus

KAPP	KIRJELDUS	SEISUND
Puit	Kask, vineer	Puiduosa kahjustusjälgedega, pealmine plaat vajab vahetust
Konstruktsioon	Tugev	Konstruktsioon korras
Viimistlus	Kollakas peits, lakk	Lakk saanud kahjustada
Spoon	Kask	Uus spoon vajalik ülemisele ja kapi alumisele äärele

3. Restaureerimiskava

	TÖÖ	TUNDIDE ARV	HIND	MATERJALID JA VAHENDID	KOGUS	HIND (EUR)
Puidutöö	1. Pealmise plaadi eemaldamine	2	20	Sõrgkang, näpitsad, haamer		
	2. Uue plaadi tegemine vineerist	3	20	Vineer, kondiliim, pitskruvid	0,5m2	10, 2
	3. Spoonitööd, ülemise äärele painutada spooniriba, spooniparandus kapi jalal ja külgedel	4	30	Kasespoon, aurutusmasin, kondiliim, pitskruvid		2, 1
Viimistlus	1. Vana viimistluse määramine, kapi puhastamine	4	40	Lihvpaber nr 100, nr 180, lihvapaber nr 400		1
	2. Kapi viimistlemine	4	40	Vesipeits kask (nr 94), shellak	0,1l, 0,1l	2, 10
KOKKU		17	170			28

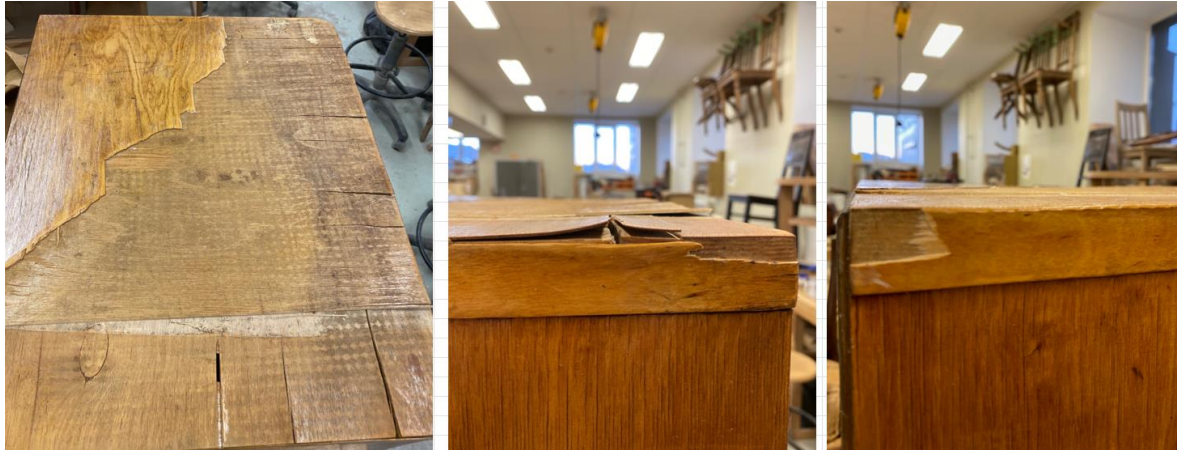
4. Planeeritavad tööd:

1. Ettevalmistus - kapi seisukorra hindamine
2. Viimistluse tuvastamine. Kapi vanuse ja stiili järgi võib eeldada, et tegemist ei ole shellakiga, proovides piirituse lapiga, sai selgeks, et tavaline puidulakk, karestamine liivapaberiga (nr 100, nr 180, nr 400)
3. Pealispinnalt spooni ja vineeri eemaldamine
4. Uue plaadi tegemine vineerist.
5. Spooniriba ülemisele servale, spooniriba aurutus ümara vormi saavutamiseks
6. Spooniparandused kapi jalal ja külgedel

7. Veispeits kask, kapi peitsimine, värnits-linaõli seguga üle tegemine
8. Kapi katmine shellakiga

5. Tehtud tööd

Kapi olukorra hindamine, viimistluse määramine. Kapi puhastamine tolmust ja mustusest.

Ülemise spooni ja vineerplaadi eemaldus. Lakkpindade kergelt lihvimine

Spooniparanduste tegemine

Uue plaadi tegemine vineerist ja spooniga katmine. Kapi peitsimine kask vesipeitsiga

Kapi viimistlemine shellak lakiga, uue kapinupu panemine

Kokkuvõte

Kapp sai taasatud orginaalilähedaselt, kapp leiab kasutust igapäevaselt

TABURETT

1920-1930 talupojastiilis väikese tabureti restaureerimine

Koostaja: Marit Lond

Juhendaja: Margus Sildre, Sven Aunaste

Rühm: MR21s

Tallinn 2022

Tabureti lugu

Taburett on pärit Eestist, täpne asukoht teadmata. Taburett tuli kaasa maja ostuga ja asus põõningul vanakraami hulgas. On alust arvata, et 1950ndatel ehitatud maja osa sisustust tuli kaasa talust, kui peretütrele linna maja ehitati. Tabureti vanuseks arvan seetõttu olevat ligi 100 aastat.

1. Objekti andmed:

Nimetus	1920-1930 talupoja stiilis talu taburett
Autor	Teadmata
Dateering, stiilimääratlus	20.sajand
Materjal	Kask
Tehnika	Puidutöö
Mõõtmed	27cm kõrge, 25 cm lai
Omanik	Marit Lond
Tähis	Puudub

2. Restaureerimisülesanne

Eesmärk parandada pealmine osa, teha spooniparandused, uus viimistlus, kinnitada liikuvad jalad

TABURETT	KIRJELDUS	SEISUND
Puit	Kask	Puidu osa enamvähem korras, vaja korrastada pealmine plaat, praod ja liikuvad jalad
Konstruksioon	Keskmine	Jalad liiguvad
Viimistlus	Kollakas peits, lakk	Lakk saanud kahjustada

3. Restaureerimiskava

	TÖÖ	TUNDIDE ARV	HIND	MATERJALID JA VAHENDID	KOGUS	HIND (EUR)
Puidutöö	1. Pealmise plaadi liimimine	1	10	Kondiliim, pitskruvid		2
	2. Jalgade eemaldamine, uuesti liimimine	2	20	Kondiliim		2
	3. Pragude täitmine	2	20	Vahapulk, lapp		1
Viimistlus	1. Vana viimistluse määramine, tabureti puhastamine	2	20	Lihvpaber nr 100, nr 180, nr 400		1
	2. Tabureti viimistlemine shellakiga	2	2	Vesipeits kask (nr 94), shellak	0,1l, 0,1l	2, 4
KOKKU		9	90			12

4. Planeeritavad tööd:

1. Ettevalmistus - tabureti seisukorra hindamine, viimistluse tuvastamine.
Taburett on saanud tõenäoliselt aja jooksul kunagi uue viimistluse ja lakitud tavalise lakiga.
2. Pealispinna liimimine
3. Jalgade eemaldamine, puhastamine ja uuesti liimimine. Jalgade ühtlustamine, kuna jalad olid ka erineva pikkusega tänu kulumisele
4. Pragude täitmine vahapulgaga ja lapiga puhastus ja poleer
5. Vesipeits kask, tabureti peitsimine, värnits-linaõli seguga üle tegemine
6. Tabureti lakkimine shellakiga

7.

5. Tehtud tööd

Tabureti olukorra hindamine, viimistluse määramine. Tabureti puhastamine tolmust ja mustusest.

Pealmise pinna liimimine, pragude täitmine vahaga, jalgade eemaldamine ja puhastamine ning uuesti liimimine, pealispinna puhastus

Lakkimine shellakiga

Kokkuvõte

Taburett sai taasatud orginaalilähedaselt ja leiab kasutust igapäevaselt.

TOOL

Eesti Vabariigi aegse tooli restaureerimine

Koostaja: Marit Lond

Juhendaja: Margus Sildre, Sven Aunaste

Rühm: MR21s

Tallinn 2022

Tools lugu

Tool ostetud vanavaralaadalt, teadmata on, kust on tool pärit, aga tõenäoliselt Eestist.

Ostetud eesmärgiga varutool, kui on palju külalisi.

1. Objekti andmed:

Nimetus	1930ndate tool
Autor	Teadmata
Dateering, stiilimääratlus	20.sajand
Materjal	Kask
Tehnika	Puidutöö
Mõõtmed	44cm kõrge, 40cm istumise osa kõrgus, 40cm laius, seljatoe kõrgus 98cm
Omanik	Marit Lond
Tähis	Puudub

2. Restaureerimisülesanne

Eesmärk parandada tooli põhi, osad naelad puudu, teha spooniparandused ja uuendada viimistlust

TOOL	KIRJELDUS	SEISUND
Puit	Kask	Puiduosa enamvähem korralik, kulumisjäljed peamiselt
Konstruksioon	Keskmine	Jalad liiguvad, plaat lahti
Viimistlus	Kollakas peits, lakk	Lakk saanud kahjustada

3. Restaureerimiskava

	TÖÖ	TUNDIDE ARV	HIND	MATERJALID JA VAHENDID	KOGUS	HIND (EUR)
Puidutöö	1. Pealmise plaadi liimimine	1	10	Kondiliim, pitskruvid,		2
	2. Konstruktsiooni liimimine	2	20	Kondiliim, pitskruvid		2
	3. Spooniparandused	2	20	Kasespoon, kondiliim, pitskruvid		1
Viimistlus	1. Vana viimistluse määramine, tooli puhastamine	2	20	Sünteeiline piiritus	0,1l	1
	2. Tooli viimistlemine peitsi ja shellakiga. Neetide lisamine	3	2	Vesipeits hele pähkel (nr 75), shellak. needid, haamer	0,1l, 0,1l	2, 4, 1
KOKKU		10	100			13

4. Planeeritavad tööd:

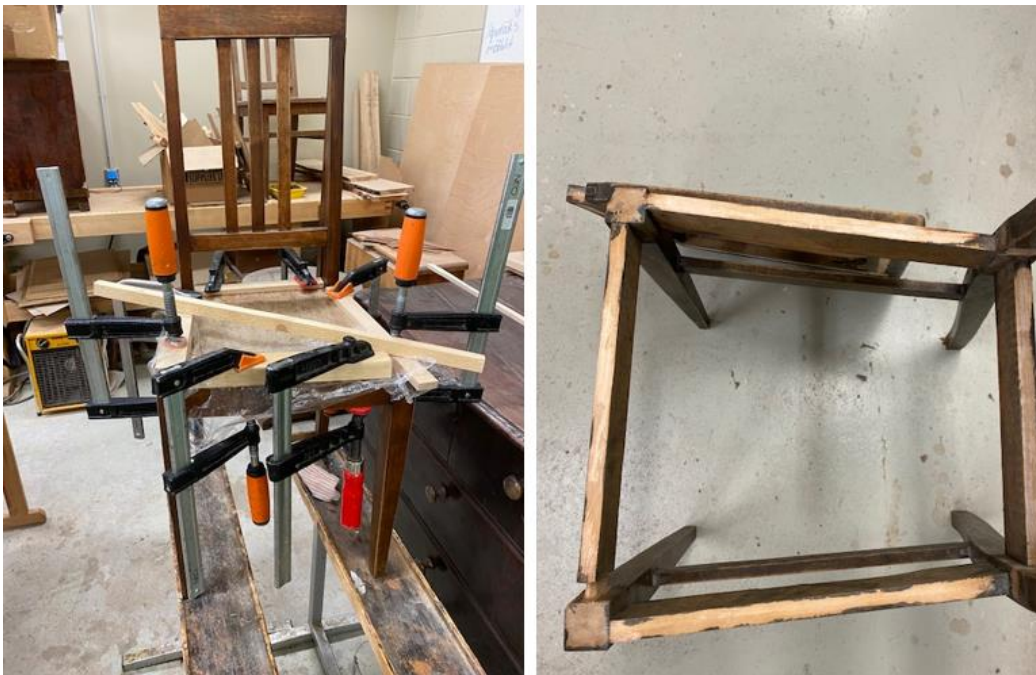
8. Ettevalmistus - tooli seisukorra hindamine, viimistluse tuvastamine.
Viimistluse hindamisel selgus, et tegu on shellakiga, lakk eemaldatud
sünteeilise piiritusega.
9. Pealispinna liimimine, konstruktsiooni liimimine
10. Spooniparandused
11. Vesipeits hele pähkel, tooli peitsimine, värnits-linaõli seguga üle tegemine
12. Tooli lakkimine shellakiga
13. Pealisplaadi neetimine

5. Tehtud tööd

Toolsi olukorra hindamine, viimistluse määramine. Toolsi puhastamine tolmust ja mustusest. Viimistluse hindamisel selgus, et tegemist on shellakiga, lakk sai eemaldatud sünteetilise piiritusega.

Plaadi uuesti liimimine ja jalgade tappide liimimine

Spooniparandused

Pietsimine veispeitsiga hele pähkel, tärpentiin-linaõli seguga katmine ning vahavaba naturaalse shellakiga lakkimine. Neetide löömine.

Kokkuvõte

Toll sai taasatud orginaalilähedaselt ja leiab kasutust igapäevaselt.

Tehtud tööd
TOOL

Viimistluse uuendamine.

Toolu puhastamine.

Sünteeetilise piiritusega shellak laki eemaldamine.

Veispeits tume pähkel, linaõli-värnitsa seguga katmine ning vahavaba naturaalse shellakiga lakkimine

